

Artūrs Jansons
Homo ecos (he:)
vadītājs

Artūrs stāsta, ka homo ecos radies, apaugot idejai – daudzus gadus atpakaļ Artūrs ar paziņām devās uz Igauniju un pa ceļam redzēja benzīntankā izvietotu kasti ar papīra maisiem atkritumu savākšanai dabā. Šī ideja, ar Latvijas Valsts Mežu palīdzību, īstenota Statoil uzpildes stacijās arī Latvijā. Ar šo ideju radās biedrība “Dabas draugiem.lv”. Biedrība sākusi strādāt pie vairākiem projektiem, auga komanda, aktīvi iesaistījās brīvprātīgo kustība, un pēc kāda laika projektam piesaistīja arī Eiropas Brīvprātīgā Darba iniciatīvu. Pagāja 5 gadi kopš biedrības dibināšanas, līdz institūcijas Latvijā, kas nodrošina publisku finansējumu šādām aktivitātēm, sāka nopietni uztvert homo ecos – Artūrs ar pateicību min, ka šajā periodā biedrība funkcionēja uz dibinātāju privātajiem līdzekļiem. Artūrs secina, ka homo ecos veiksmes stāsti ir viņu nepārspējamo cilvēku nopelns.

Biedrība cenšas koncentrēties uz cilvēku ikdienas rīcību – lai gan biedrība ir padomdevējs likumdevējiem konsultatīvās grupās, vissvarīgākais ir fokuss uz cilvēku paradumu maiņu ikdienā. Cerīga likās jaunatnes dziesmu svētku organizatoriem piedāvātā sadarbība 2012. gadā, kas samazinātu saražoto atkritumu daudzumu, taču organizatori pārdomāja, izsakot vēlmi “atlikt līdz nākamajam pasākumam” – šāds bija aizbildinājums

<http://www.homoecos.lv/>

“Mūsu artava IAM 13. ir izmaiņas caur patērētāju uzvedības izmaiņām. Tas ir garš un nepateicīgs ceļš, bet kādam tas ir jādara, un kamēr kāds strādās pie lielām lietām, mainot likumus, kāds dosies uz skolām runāt par to.”

– ARTŪRS

katru reizi, ieskaitot 2018. gada svētkus, kuros dalībnieku siera šķēles iepakojā plastmasas maisiņā un ūdeni nodrošināja tikai plastmasas pudelēs.

Kamēr cilvēks pakļauts imidžiem, kas norāda, kā izskatīties un kādas lietas pirkt, ir nepieciešams strādāt pie apziņas, kas palīdz to filtrēt. Kā labu piemēru Artūrs min vizīti Salacgrīvas vidusskolā – pateicoties tam, ka skolā izvietoti visiem pieejami ūdens filtri, skolēni staigā ar savām personīgajām, vairākreiz lietojamajām pudelēm.

Cilvēks patērē to, ko viņam iestāties patērēt – paradumu maiņa nav kas tāds, kas mainās pa vienu nakti. Globāli uzmanība vides jautājumiem ir stipri augusi – ja deviņdesmitajos gados neviens Latvijā pat isti nezināja par atkritumu šķirošanu – pašlaik ap 40% iedzīvotāju to dara ikdienā. Pirms

desmit gadiem riteņbraucēji Rīgā bija liels retums, bet šajā laikā riteņbraucēju skaits gan ziemā, gan vasarā ir daudzkārojies. Kāda izmaiņa notiek arī likumdošanas jomā, kā piemēru minot izmešu ierobežojumus automašīnām un to detaļu pārstrādājamībai.

Ar gandarījumu Artūrs norāda, ka tiešs darbs ar patērētāju un mērķauditoriju uzreiz sniedz atgriezenisko saiti, kas attiecīgi ļauj pastāvīgi uzlabot savu darbu. Viņš atzīst, ka, ja runā par paradumu maiņu, latviskās vērtības bieži pārklājas ar stereotipisku domāšanu un nespēju paskatīties uz procesu no citas perspektīvas. Kā labs piemērs tiek izvirzīts lauksaimniecības sektors, kurš rada piesārņojumu, bet, tajā pašā laikā, visur tiek uzsvērts, cik “zaļa” valsts ir Latvija, tas pats attiecināms uz mežu apsaimniekošanu. Vienīgā pozitīvā kultūras iezīme ir attieksme pret pārtikas atkritumiem, specifiski maizi.

Pašlaik homo ecos ir aktīvi gandrīz tikai virtuālajā vidē, jo nokļuvuši neparedzētās problēmas ar milzīga apmēra projektu, kā rezultātā nācies apgriezt visas izmaksas.

